

בראשית פרק יח

(א) וַיֵּרָא אֵלָיו יְקֹנֶק בְּאֵלָנֵי מְמֵרָא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהֶל כְּחֹס הַיּוֹם : (ב) וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא וַיִּרְץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֵהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה :

רש"י

(א) **וירא אליו** - לבקר את החולה. אמר רבי חמא בר חנינא יום שלישי למילתו היה, ובא הקב"ה ושאל בשלמו: **באלוני ממרא** - הוא שנתן לו עצה על המילה, לפיכך נגלה עליו בחלקו: **ישב** - כתיב, בקש לעמוד, אמר לו הקב"ה שב ואני אעמוד, ואתה סימן לבניך, שעתיד אני להתיצב בעדת הדיינים והן יושבין, שנאמר (תהלים פב א) אלהים נצב בעדת אל: **פתח האהל** - לראות אם יש עובר ושב ויכניסם בביתו: **כחוס היום** - הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה שלא להטריחו באורחים, ולפי שראהו מצטער שלא היו אורחים באים, הביא המלאכים עליו בדמות אנשים: (ב) **והנה שלשה אנשים** - אחד לבשר את שרה ואחד להפוך את

רשב"ם

(א) **וירא אליו י"י** - היאך? שבאו אליו שלשה אנשים שהיו מלאכים. שבהרבה מקומות כשנראה המלאך קורוהו בלשון שכינה כדכת' כי שמי בקרבו, שלוחו כמותו. וכן וירא אליו מלאך י"י בלבת אש מתוך הסנה, וכתו' שם וירא י"י כי סר לראות: **כחוס היום** - מה צורך לכתוב כחוס היום? אלא להודיעך כי בלוט כת' ויבאו [שני] המלאכים סדמה בערב, ולכך אמר להם לוט סורו נא אל בית עבדכם ולינו, אבל אברהם לפי שבאו אליו כחוס היום בבקר שאין דרך אורחים ללון אלא לאכול ולעבור, לפיכך לא אמר להם אברהם ללון אלא וסעדו לבכם ואחר תעבורו:

סדום ואחד לרפאות את אברהם, שאין מלאך אחד עושה שתי שליחיות. תדע לך שכן כל הפרשה הוא מזכירן בלשון רבים (פסוק ח) ויאכלו, (פסוק ט) ויאמרו אליו, ובבשורה נאמר (שם י) ויאמר שוב אשוב אליך, ובהפיכת סדום הוא אומר (יט כב) כי לא אוכל לעשות דבר, (שם כא), בלתי הפכי. ורפאל שרפא את אברהם הלך משם להציל את לוט, הוא שנאמר (שם יז) ויהי כהוציאם אותם החוצה ויאמר המלט על נפשך, למדת שהאחד היה מציל: **נצבים עליו** - לפניו, כמו (במדבר ב כ) ועליו מטה מנשה. אבל לשון נקיה הוא כלפי המלאכים: **וירא** - מהו וירא וירא שני פעמים, הראשון כמשמעו והשני לשון הבנה, נסתכל שהיו נצבים במקום אחד והבין שלא היו רוצים להטריחו ואף על פי שיודעים היו שיצא לקראתם, עמדו במקומם לכבודו ולהראותו שלא רצו להטריחו, וקדם הוא ורץ לקראתם. בבבא מציעא (פו ב) כתיב נצבים עליו, וכתיב וירץ לקראתם, כד חזיוה דהוה שרי ואסר פירשו הימנו, מיד וירץ לקראתם:

יחזקאל פרק לג

(כג) וַיְהִי דְבַר יְקֹנֶק אֵלַי לֵאמֹר : (כד) בֶּן אָדָם יִשְׁבֵי הַחֲרֻבוֹת הָאֵלֶּה עַל אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל אֲמַרִים לֵאמֹר אֶחָד הִיא אֲבָרָהֶם וַיִּירָשׁ אֶת הָאָרֶץ וַאֲנַחְנוּ רַבִּים לָנוּ נִתְּנָה הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה :

ליקוטי מוהר"ן - הקדמה למהדורה בתרא

השְׁמֵטָה. "אֶחָד הִיא אֲבָרָהֶם" (יחזקאל ל"ג) שְׁאֲבָרָהֶם עֲבַד הַשֵּׁם רַק עַל יְדֵי שְׁהִיָּה אֶחָד, שְׁחֻשָׁב בְּדַעְתּוֹ שֶׁהוּא רַק יְחִידֵי בְּעוֹלָם, וְלֹא הִסְתַּכַּל כָּלֵל עַל בְּנֵי הָעוֹלָם, שְׁסָרִים מֵאַחֲרֵי ה' וּמוֹנֵעִים אוֹתוֹ, וְלֹא עַל אֲבִיו וְשְׂאֵר הַמוֹנֵעִים, רַק כְּאֵלוֹ הוּא אֶחָד בְּעוֹלָם, וְזָהוּ: "אֶחָד הִיא אֲבָרָהֶם". וְכֵן כָּל הַרוֹצֵה לְכַנֵּס בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם, אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְכַנֵּס כִּי אִם עַל יְדֵי בְּחִינָה זוֹ שְׁיִחְשַׁב שְׂאִין בְּעוֹלָם כִּי אִם הוּא לְבַדּוֹ יְחִידֵי בְּעוֹלָם, וְלֹא יִסְתַּכַּל עַל שׁוּם אָדָם הַמוֹנֵעוֹ, כְּגוֹן אֲבִיו וְאִמּוֹ אוֹ חוֹתָנוּ וְאִשְׁתּוֹ וּבָנָיו וְכִיּוֹצֵא, אוֹ הַמְּנִיעוֹת שֵׁישׁ מִשְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם, הַמְּלַעֲיָגִים וּמְסִיתִים וּמוֹנֵעִים מֵעִבּוֹדָתוֹ יְתִבְרַךְ. וְצָרִיךְ שְׁלֹא יְחוּשׁ וְיִסְתַּכַּל עֲלֵיהֶם כָּלֵל, רַק הִיָּה בְּבְחִינַת: "אֶחָד הִיא אֲבָרָהֶם" כְּאֵלוֹ הוּא יְחִיד בְּעוֹלָם כְּנִ"ל: